

ПОЛЬЩА

В 1918 – 1939РР.

Завдання уроку

- Познайомитися з процесом відновлення державної незалежності Польщі;
- Визначити особливості авторитарного режиму Ю.Пілсудського;
- Вчитися встановлювати причинно – наслідкові зв'язки, працювати з підручником, документами, робити висновки та узагальнення

План уроку

- ▣ Відновлення державної незалежності Польщі.
- ▣ Режим «санації».

Опорні поняття і дати

- Опорні поняття:
  - Санація;
  - Авторитарна диктатура;
- Опорні дати:
  - 1918 – відновлення Польщі;
  - 1920 – 1921 – радянсько – польська війна;
  - 1926 – встановлення «санації»;

Проблемне завдання

- ▣ Чи був, на Вашу думку «санаційний» режим тоталітарним?

Актуалізація опорних знань

- В результаті яких подій зникла держава Річ Посполита?
- У складі яких держав перебували польські землі напередодні Першої світової війни?
- В результаті яких подій могла б виникнути незалежна Польська держава?
- Що таке тоталітаризм? Які його основні ознаки

Революція 1917 року
та ліквідація
Російської імперії.

Революція в
Австро - Угорщині

Революція в
Німеччині

Активізація національно - визвольного руху

Проголошення Польської республіки

11.11.1918 – проголошення
урядом І.Дашинського
Польської республіки

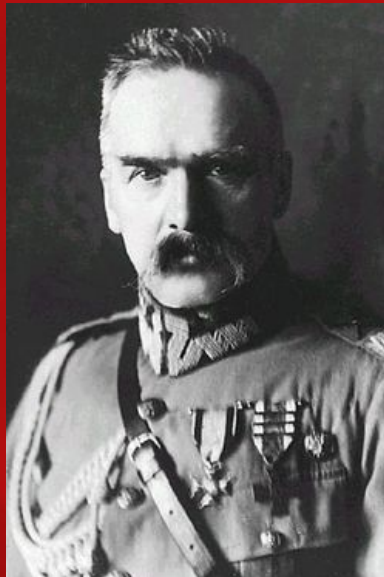
10.11.1918 – передача
влади Ю.Пілсудському

Січень 1919 – прийняття
сеймом «Малої»
конституції, яка підвела
законодавчу базу рід режим
Ю.Пілсудського

Проголошення Ю.
Пілсудського
«тимчасовим
начальником
держави»

Мета Польської держави

Відновлення «Великої Польщі» в кордонах 1772 року

Війна проти ЗУНР
(1918 - 1919)

Радянсько - польська війна
(1920 - 1921)

За умовами Версальського договору
Польща отримала частину територій.

Західна Білорусія, Східна Галичина, Західна Волинь, Закерзоння,
частина Полісся і Поділля, Познань, Віленська область.

На основі діаграми:

1. Проаналізуйте національний склад Польщі?
2. Як такий склад населення Польщі міг вплинути на міжнаціональні відносини?

Конституція Польської Республіки. 17 березня 1921 р.

Розділ I. Республіка.

Ст. 2. Вища влада в Польській Республіці належить народові.

Розділ II. Законодавча влада.

Ст. 10. Право законодавчої ініціативи належить урядові та сейму.

Ст. 11. Сейм складається з депутатів, що обираються на п'ять років загальним, таємним, прямим, рівним і пропорційним голосуванням.

Ст. 12. Право обирати має кожний польський громадянин без різниці статі, якому виповнився на день виборів 21 рік.

Ст. 35. Кожний проект закону, прийнятий сеймом, передається на розгляд сенату.

Розділ III. Виконавча влада.

Ст. 39. Президента Республіки обирають на сім років абсолютною більшістю голосів сеймі сенат, що об'єднані в Національні збори.

Ст. 44. Кожний урядовий акт президента Республіки вимагає підпису голови Ради міністрів і відповідного міністра, які, підписавши акт, беруть відповідальність за нього на себе.

Ст. 45. Президент республіки призначає та відкликає голову Ради міністрів, за його пропозицією призначає міністрів, а за законодавчо передбаченою пропозицією Ради міністрів призначає на громадські та військові посади.

Розділ V. Загальні громадянські обов'язки та права.

Ст. 95. Польська Республіка гарантує на своїй території повну охорону життя, свободи і майна всім без різниці походження, національності, мови, раси або релігії.

Ст. 99. Польська Республіка визнає будь-яку власність...

Ст. 114. Римсько-католицьке віросповідання, що є релігією переважної більшості народу, посідає в державі провідне становище з-поміж рівноправних віросповідань.

Запитання до документа

- 1) Як співвідносяться Конституція та режим «санації»?
- 2) Чи можна порівняти конституційні процеси в Польщі та СРСР?

Економічна
нестабільність

Зростання цін та
безробіття

Зростання
страйкового руху

Травень 1925 – прихід до влади уряду В.Вітоса, що проголосив
політику «сильної руки»

Політична
нестабільність

1921 – прийняття
Конституції Польщі

12.05.1926 – державний переворот. Захоплення влади Ю.
Пілсудським.

Відсутність централізованого управління економікою

- ❖ Парламентська республіка.
- ❖ 1935 – обмеження повноважень президента новою Конституцією.
- ❖ Обмеження ролі парламенту та розширення повноважень виконавчої влади

Режим «санації» (оздоровлення)

- ❖ Обмеження впливу політичних партій;
- ❖ Ускладнення виборчої системи;
- ❖ Деполітизація армії;
- ❖ Обмеження свободи преси та друку;
- ❖ Репресії проти опозиції

- ❖ Культ особи Ю.Пілсудського.
- ❖ Відсутність панівної ідеології
- ❖ Легальне існування молодіжних організацій

Закріплення

- ▣ Як відбулося відродження Польської держави?
- ▣ Що таке «санація»?
- ▣ Чи був, на Вашу думку «санаційний» режим тоталітарним? Доведіть.